

[Gert Petersen]

freden fra kampen for menneskerettighederne, og det ene må ikke og behøver ikke komme på tværs af det andet. Det er ikke acceptabelt, hvis det ene element bruges som en brik i et spil, der skal stilles op og hindre, at det andet element, den anden brik, kan bevæge sig. I øvrigt er det jo ganske tankevækkende, at de 2.400 mia dollars, som verden årligt bruger på militærudgifter, formodentlig er med til at gøre det så svært at realisere menneskerettighederne, nemlig arbejde, bolig, sundhed osv.

Der sker altså krænkelse af menneskerettighederne i en række lande, i socialistiske lande, i kapitalistiske lande, i den tredje verden. Det er vores opfattelse, at socialister bør spille en afgørende rolle i kampen for menneskerettighederne, og det kan vi ikke gøre, hvis vi ignorerer krænkelse, der finder sted i lande, som vi på anden måde anser for progressive. Vi må kalde en spade for en spade, sådan som jeg har gjort det her. Men når vi gør det, skal vi samtidig også rette hovedslaget, hovedopmærksomheden, mod de lande, hvor en massiv og total krænkelse finder sted for at bevare de privilegerede klassers magt. Disse lande, hvor en massiv og total krænkelse finder sted, har vi i dag ikke i Europa, men uden for Europa. Det er helt i sin orden, at man også kritiserer – det skal man – de krænkelse af menneskerettigheder, som finder sted i europæiske lande, på det sociale område i Vesteuropa, på det demokratisk-politiske område i Østeuropa, men man skal ikke gøre det for at glemme, at det er ude i verden, i de lande, som i øvrigt imperialismen drager sin hovednæring fra, den massive og totale og barbariske krænkelse af menneskerettigheder finder sted. Det er herimod, man bør rette sin hovedopmærksomhed.

Melchior (CD):

Det var med ret betydelig forventning, jeg imødeså svaret på den relevante forespørgsel, som kristeligt folkeparti har stillet. Forventningerne havde bl. a. sammenhæng med, at den minister, som skulle svare, er en kvindelig professor og tidligere formand for Dansk Flygtningehjælp. Her kunne man nok vente en del varme, måske indignation, forargelse, hjertelighed eller lignende ting. Jeg har læst opmærksomt og lyttet opmærksomt og er kommet til det resultat, at der ikke var nogen

af de dele, men at minister Lise Østergaard har lært diplomatiets svære kunst meget hurtigt.

Nu skal man sandelig ikke »blame« en minister i det udenrigske for at have diplomatiske færdigheder, men det kommer vel altid lidt an på, over for hvad og i hvilken udstrækning. Jeg synes nok, der er tale om noget af det laveste af en profil, man kan holde. Russerne er jo glade for at drikke te, og jeg er sikker på, at minister Lise Østergaard fortsat vil kunne blive inviteret til en god kop te i Rusland, men jeg synes, det var en tynd kop te, der blev serveret for os her. Man ledte helt forgæves efter nogle konstateringer eller nogle udtryk, som et øjeblik efter var at finde i den socialdemokratiske ordførers tale. Uden at jeg behøver at underskrive den i hver en del, var der dog dér substans.

Men selvfølgelig, der er forskel. I spørgetiden her for en uge siden, den 29. marts, beskyldte hr. Waldorff Israel for folkedrab og mange andre frygtelige ting, og da udenrigsministeren havde ordet et øjeblik efter, glemte han totalt at tage afstand fra den slags beskyldninger. Men nu er det altså Rusland, og det er en stormagt, det drejer sig om; så skal det være noget mere balanceret, og det blev det så.

I ministerens tale opleves vi til at begynde med ved at høre, at spørgsmålet om menneskerettighederne er et legitimt emne for drøftelser landene imellem, og at det ikke længe bør kunne afvises under påberåbelse af princippet om ikke-indblanding i et lands indre anliggender. Og så stiger forventningen jo til resten af talen, men det varer desværre ikke længe, før man bliver ret meget skuffet, nemlig da der tales om en prioritering mellem to hovedkrav: den personlige frihed og den økonomisk-social tryghed. Uanset at en tidligere ordfører har peget på det samme, vil jeg gerne sige det på min måde og spørge: findes der da noget land i verden med økonomisk og social tryghed, i hvert fald på et acceptabelt niveau, uden personlig frihed? Eller er ikke det første resultat af det sidste? Hvor folket ikke kan fremsætte sine krav, ikke kritisere for ikke at sige udskifte sine ledere, ja, end ikke kan få kendskab til, hvad disse foretager sig, kan folket naturligvis ikke opnå noget for sig selv og derfor heller ikke nogen økonomisk-social tryghed.